

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr DOLNOŚLĄSKIE

1155

1 Obiekt

BRAMA PÓŁNOCNA W OGRODZENIU
KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO

2 Czas powstania
2 poł. XVI w. (?),
ok. 1651

3 Miejscowość
G O R Z A N Ó W

4. Adres Brama w ogrodzeniu
kościół parafialnego
(ul. Kłodzka)
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo wałbrzyskie
gmina Bystrzyca Kłodzka
pow. Kłodzko

6. Poprzednie nazwy miejscowości
Arnoldisdorff,
Arnsdorff (do 1669)
Grafenort (do 1945)

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975
województwo wrocławskie
powiat Bystrzyca Kłodzka

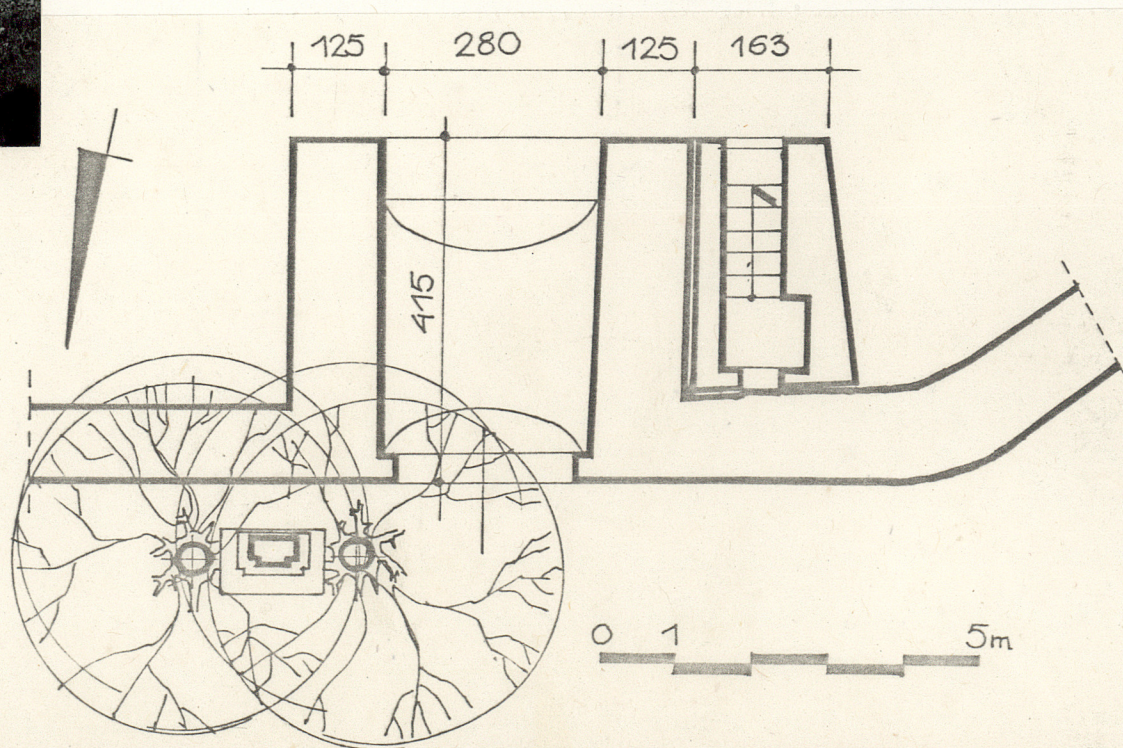
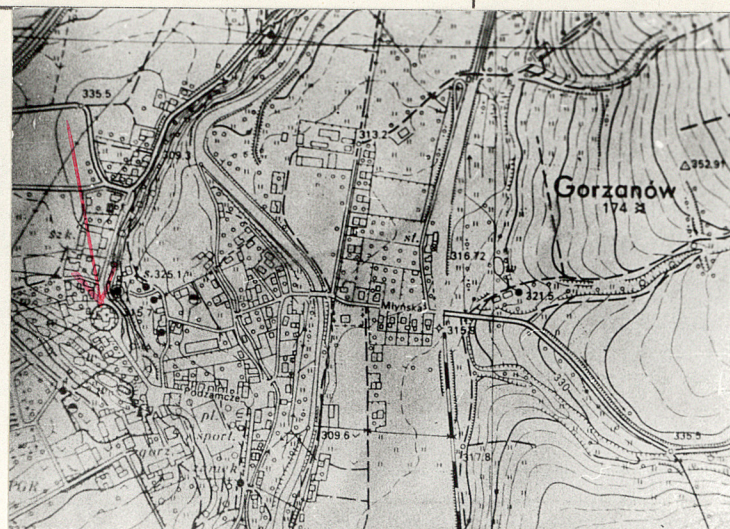
8. Właściciel i jego adres
Parafia Rz.-Katolicka
Gorzanów
ul. Kłodzka 9 (plebania)
diec. wrocławska

9. Użytkownik i jego adres
jak wyżej

10. Rejestr zabytków

1155
Nr 784/kt data 25.05.1981

fot. 1
widok od
strony
płd.-wsch.

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Parafia z kościołem wymieniona w 1384r. Istniał kościół gotycki, zapewne z XVw., przebudowywany w XVIw. i gruntownie orzebudowany do obecnego stanu ok. poł. XVIIw. (konsekracja 1658r.) przez Lorenzo Nicelo i/lub Andrea Carove, Ko-masków z warsztatu Andrea Luragi.

Mur kościelny jest wcześniejszy od tej przebudowy, więc bramy również mogą być wcześniejsze - z XVIw. Na pewno z ok. poł. XVIIw. pochodzą ścianki attykowe zdobione ślepą balustradą - motywem powtarzającym się w całym zespole rezydencji.

Przybudówka przy ścianie zach. z lat 70-tych XXw.

13. Opis (syntaktyczny, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA: zespół kościelny oddalony jest o ok. 250m od kompleksu rezydencji na pñ.-wsch., usytuowany na wzgórzu wzniesionym ponad stromą skarpe doliny Nasy Kłodzkiej. Orientowany kościół otoczony jest murem o planie nieregularnego, zbliżonego do owalu wieloboku o zaokrąglonych narożach, przy murze umieszczone są 2 bramy i 3 kaplice murowane. Brama północna, główna, dostawiona jest od wewnątrz do muru na wprost zachodniej (wieżowej) części pñ. elewacji kościoła, oddalona od niej o ok. 12m (fot.2). Przed bramą po stronie wschodniej krzyż - krucyfiks na kamiennym postumencie, przy nim stare drzewa.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA: brama murowana z drobnych nieregularnych kamieni (i cegły?). Przejazd sklepiony kołębą o łuku półkolistym. Dach jednospadowy na krokiewkach drewnianych, kryty blachą fałdową. Przestrzeń nad sklepieniem wentylowana jest przez otwory osłonięte perforowaną blachą. Posadzka - bruk z prostokątnych płyt kamiennych (również przed bramą z obu stron). Ścianki attykowe pokryte dachówką karpiówką podwójnie, gzyms blachą. Wrota dwuskrzydłowe, o dekoracyjnym płycinowym podziale nałożnym na drzwi deskowo - szpungowe. Na jednym ze skrzydeł zawieszona mniejsza furtka. Dłgie zawiasy taśmowe.

Po stronie zach. dostawiona przybudówka mieszcząca kurek wodociagowy, umieszczony poniżej poziomu terenu. Ściany przybudówki z nieregularnych kamieni, stropodach żelbetowy wentylowany, pokryty papą, schody betonowe, drzwi deskowo-szpungowe.

PLAN, BRYŁA: jednoprzelotowa, jednoprzestrzenna, sklepiona bramka na planie zbliżonym do kwadratu. Zbliżona do sześciianu bryła nakryta daszkiem jednospadowym ze spadkiem na bok, z 3 stron osłoniętym ściankami attykowymi. Po stronie zach. niska przybudówka nakryta płaskim daszkiem pulpiturowym.

ELEWACJE: Elewacja frontowa gładko tynkowana, z płaskimi pilasterkami (bez bazy) w narożnikach, niosącymi lekko gierowany gzymś. Otwór wejściowy zamknięty półkoliście, bez żadnej dekoracji. Nad gzymsem ścianka attykowa dekorowana ślepą balustradą. Elewacja tylna identyczna, jedynie narożne pilasterki zastąpione pasem tynku w innym kolorze (gierowanie gzymsu zachowane). Elewacja wsch. taka sama, ślepa. Zachodnia bez gzymsu i ścianki attykowej. Wnętrze przejazdu gładko tynkowane.

KRZYŻ ustawiony przed bramą po stronie wsch. drewniany z żeliwną (?) figurą Chrystusa (całość malowana na kolor imitujący brąz) umocowany do kamiennego, prostego piedestału stalowymi śrubami, przechodzącymi na wylot - ich okrągłe łby widoczne są po przedniej stronie postumentu. Na prostej przewiązce na piedestale napis "eCCe

Cellit Vita, Vt

VitaM Daret TibI" (chronostych, data = 1819),

od tyłu napis kursywą "Renov.1888".

14. Kubatura

ok. $90m^3$
przejazdu ok. $37m^3$

15. Powierzchnia użytkowa

$11.5m^2$ (otwarty przejazd)

16. Przeznaczenie pierwotne

brama w ogrodzeniu kościoła

17. Użytkowanie obecne

brama w ogrodzeniu kościoła

19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

stan dobry

Prąd do lampy doprowadzony kablem natynkowym

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja

Przybudówka dostawiona w latach 70-tych XXw.
Brama odnowiona 1980r.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Pożądana zmiana instalacji elektr. na
podtynkową

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Jak do karty ewidencyjnej kościoła.

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst..... Jarosław Dobrowolski, X 1983

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki..... Jarosław Dobrowolski, V 1983

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia lotogr..... Barbara Dobrowolska, V 1983

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

wkładka nr.1

1. Miejscowość

G O R Z A N Ó W

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

BRAMA PÓŁNOCNA
W OGRODZENIU KOŚCIOŁA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

zdjęcia, plan sytuacyjny

fot. 2 widok od strony płd.,
z fragmentem fasady kościoła

fot. 3 elewacja zewnętrzna
(północna)

fot. 4 krzyż przed bramą

Barbara Dobrowolska,
V 1983r.

Wkładkę założył:

(im

Miejsce przechowywania negatywów:

jed. W.A. Olsztyn z. 135/S
OZGraf. Z.P. Ostróda z. 676 n. 40 000

fot. 5 widok
od płd.-zach,
widoczna
przybudówka

fot. 6
attyka ze
ślepią
balustradą

1 - BRAMA GŁÓWNA (PŁN.)

2 - BRAMA POŁUDNIOWA

3 - KAPLICA ŚW. BARBARY

4 - KAPLICA PANA JEZUSA

5 - KAPLICA "MEMENTO MORI"

6 - SZOPA - MAGAZYN

7 - KRZYŻ MISYJNY I TABLICE

GROBOWE PROBOSZCZÓW Z L. 60-tych XX w.

a - KRZYŻE KAMIENNE

